

מדינת ישראל משרד החינוך

המזכירות הפדגוגית
אגף המפמ"רים
אגף שפות-אגף חברה ורוח

המינהל הפדגוגי
השירות הפסיכולוגי ייעוצי
אגף ליקויי למידה והפרעות קשב

תאריך: 26/10/2016

לכבוד,

מנהלי ומנהלות בתי הספר התיכוניים בחינוך הערבי והבדואי

יועצי/יועצות בתי הספר

רכזי/רכזות מקצוע הערבית

א.ג.נ.,

**הנדון: שינויים בהתאמות בדרכי היבחנות לתלמידים אינטרניים עם לקויות בלמידה
במקצוע הערבית - בחינוך הערבי והבדואי תשע"ז**

ברצוננו להביא לידיעתכם את השינויים במתן התאמות בדרכי היבחנות לתלמידים עם לקויות בלמידה שחלו השנה במקצוע הערבית לאור הרפורמה החדשה והשינויים במבנה הברורות.

שאלוני חובה: א+ב

א) שאלון הבנה, הבעה ולשון (2 יח"ל) – מס' שאלון 020381 לתלמידי

סוגי התאמה		
התאמות ברמה 3 בסמכות הוועדה המחוזית בהסתמך על אבחון	התאמות ברמה 1-2 בסמכות הוועדה הבית ספרית בהסתמך על אבחון	התאמות ברמה 1 בסמכות הוועדה הבית ספרית ללא צורך באבחון
הקראת שאלון, הכתבת תשובות, מבחן מותאם	התעלמות משגיאות כתיב,	תוספת זמן, שעתוק, הקלדה על גבי מחשב באישור וועדת חריגים, הגדלת טקסט השאלון
בשאלונים אלה אין התאמה של היבחנות בע"פ		

שאלון ספרות א' (1 יח"ל) – מס' שאלון 020181

סוגי התאמה		
התאמות ברמה 3 בסמכות הוועדה המחוזית בהסתמך על אבחון	התאמות ברמה 1-2 בסמכות הוועדה הבית ספרית בהסתמך על אבחון	התאמות ברמה 1 בסמכות הוועדה הבית ספרית ללא צורך באבחון
הקראת שאלון, הכתבת תשובות, מבחן מותאם, מבחן בע"פ	התעלמות משגיאות כתיב,	תוספת זמן, שעתוק, הקלדה על גבי מחשב באישור וועדת חריגים, הגדלת טקסט השאלון

א) שאלון דקדוק ב' (1 יח"ל) – מס' שאלון 020281

סוגי התאמה		
התאמות ברמה 3 בסמכות הוועדה המחוזית בהסתמך על אבחון	התאמות ברמה 1-2 בסמכות הוועדה הבית ספרית בהסתמך על אבחון	התאמות ברמה 1 בסמכות הוועדה הבית ספרית ללא צורך באבחון
הקראת שאלון, הכתבת תשובות, מבחן מותאם	התעלמות משגיאות כתיב,	תוספת זמן, שעתוק, הקלדה על גבי מחשב באישור וועדת חריגים, הגדלת טקסט השאלון
בשאלונים אלה אין התאמה של היבחות בע"פ		

ב) שאלון ספרות ב' (1 יח"ל) – מס' שאלון 020271

סוגי התאמה		
התאמות ברמה 3 בסמכות הוועדה המחוזית בהסתמך על אבחון	התאמות ברמה 1-2 בסמכות הוועדה הבית ספרית בהסתמך על אבחון	התאמות ברמה 1 בסמכות הוועדה הבית ספרית ללא צורך באבחון
הקראת שאלון, הכתבת תשובות, מבחן מותאם, מבחן בע"פ	התעלמות משגיאות כתיב,	תוספת זמן, שעתוק, הקלדה על גבי מחשב באישור וועדת חריגים, הגדלת טקסט השאלון

חשוב להדגיש כי :

- ההתאמות בדרכי ההיבחנות הניתנות לתלמידים, שאותרו כבעלי לקויות למידה, הן עם אבחון הן בלי אבחון, נועדו לאפשר לתלמידים להתגבר על תחומי הקושי המונעים מהם לבטא את הידע שיש להם במקצוע הבחינה.
- יש להדגיש כי מיומנויות הקריאה והכתיבה במקצוע ערבית ללומדים במגזר הערבי והבדואי (הבנה, הבעה ולשון) השפה אינה אמצעי לביטוי ידע כלשהו, כי אם המהות הנלמדת והנבדקת של המקצוע. וזאת להבדיל ממקצועות אחרים, שבהם השפה משמשת אמצעי לביטוי הידע. אי לכך, מיומנויות שפתיות אלה הינן מהותיות, כך שאנו שוקלים בהקפדה את מתן ההתאמות בשאלון 020381, ובשאלון 020281.
- ועדות ההתאמות הבית ספריות יכולות לקיים את הדיון במתן ההתאמות על סמך אבחון דידיקטי או פסיכודידיקטי (למעט התאמות שאינן דורשות אבחון, כפי שמצוין בטבלה).
- הדיון בבקשות להקראה בשאלון 020381 ושאלון 020281, יתקיים בוועדות ההתאמות המחוזיות בלבד, ומותנה בבקשה למותאם, על סמך אבחון פסיכו-דידיקטי.
- הדיון בבקשות להכתבה בשאלון 020381 ושאלון 020281, יתקיים בוועדות ההתאמות המחוזיות בלבד, אינו מותנה בבקשה למותאם, על סמך אבחון דידיקטי או אבחון פסיכו-דידיקטי.

- הדיון בבקשות למותאם בלבד בשאלון 020381 ושאלון 020281. ללא הקראה ו/או הכתבה יתקיים בוועדות ההתאמות המחוזיות בלבד, על סמך אבחון פסיכו-דידקטי.
- הדיון בבקשות להקראה ו/או הכתבה בלבד ללא מבחן מותאם בשאלון 020181, 020271, יתקיים בוועדות ההתאמות המחוזיות, על סמך אבחון פסיכו-דידקטי או פסיכו-דידקטי.
- הדיון בבקשות למותאם או בעל פה בשאלון 020181, 020271, יתקיים בוועדות ההתאמות המחוזיות, על סמך אבחון פסיכו-דידקטי בלבד.
- בעבודות חקר כדוגמת ההרחבה בהיקף 30% לפי הרפורמה החדשה ניתן להיעזר בהתאמות בלמידה והערכה חלופית.

✚ בעת דיון בבקשות, חשוב לצרף את כל המסמכים הנדרשים שמתפרסמים, מדי שנה, בנהלים של האגף לליקויי למידה והפרעות קשב.

✚ בעת בקשת התאמות בשאלון מס' 020381, 020281, המורים לערבית צריכים למלא חוות דעת מקצועית על גבי נספח מס' 10 שמתפרסם בנהלי אגף ל"ל וה"ק, מדי שנה.

✚ בעת בקשת התאמות בשאלון מס' 020181, 020271, המורים לערבית צריכים למלא חוות דעת מקצועית על גבי נספח מס' 11 שמתפרסם בנהלי אגף ל"ל וה"ק, מדי שנה.

✚ בעת אישור ההתאמות בוועדה הבית ספרית יש לזכור כי קיימת שונות טבעית ביכולות ובהישגים של תלמידים, ולתת את הדעת על כך כי על פי מחקרים אחוז התלמידים הזכאים להתאמות בדרכי היבחנות נע בין 5%-15% לכלל ההתאמות ברמה 1+2+3 ו ומתוכם כ- 3%-5% מהתלמידים יוגדרו כבעלי לקות משמעותית מאוד המצדיקה התאמות ברמה 3. עם זאת חשוב להתייחס לכל תלמיד לגופו של עניין.

הערה: לגבי השינויים במבנה המבחן המותאם יש לפנות למפמ"רית לערבית במגזר הערבי והבדואי, ד"ר ראוייה בורבארה ולמפמ"ר לספרות מר' מחמד זידאני ולהתעדכן בהנחיות.

עדכונים נוספים באתר המפמ"רית "אלמנטאר" שכתובתו

<https://sites.google.com/a/ar.tzafonet.org.il/arabicsite/>

ובאתר אגף ליקויי למידה והפרעות קשב, שפ"

http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Shefi/gapim/likuy_lemida/

בכבוד רב,

ד"ר ראוייה בורבארה
מפמ"רית הוראתה שפה הערבית
בחינוך הערבי והבדואי

מר' מחמד זידאני
מפמ"ר ספרות
בחינוך הערבי והבדואי

גב' לילי טלדן
מפקחת ממונה על מערך אבחון
והתאמות בתחום לקוי למידה

- מר' אריאל לוי, סמנכ"ל בכיר ומנהל המנהל הפדגוגי.
- ד"ר משה וינשטוק, יו"ר המזכירות הפדגוגית
- גבי דסי בארי, מנהלת אגף א' חינוך על יסודי.
- מר דויד גל, מנהל אגף בכיר בחינות בפועל
- גבי חנה שדמי, מנהלת אגף א' שפ"י.
- גבי דליה פניג, ס.יו"ר המזכירות הפדגוגית ומנהלת אגף א' לפיתוח פדגוגי
- מר' משה זעפרני, מנהל אגף שפות, במזכירות הפדגוגית.
- גבי אליראז קראוז, מנהלת אגף חברה ורוח, במזכירות הפדגוגית.
- מר' עבדאללה חטיב, מנהל אגף חינוך ערבי
- מר' מחמד אלהיב ממונה על החינוך הבדואי
- גבי דני ז'ורנו, מנהלת אגף ליקויי למדיה והפרעות קשב, שפ"י.
- ד"ר חגית מאיר, יו"ר ועדת ערעורים.
- גבי אהובה סיידוף- מנהלת תחום אוכלוסיות מיוחדות, אגף הבחינות.
- מנהלי המחוזות.
- יעוץ בכיר במחוזות.
- יו"ר וועדות התאמה מחוזיות.